

Ukrainian Orthodox Church of Canada Українська Православна Церква в Канаді L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Святий Благовірний Князь
Ярополк, у Св. Хрещенні
Петро, Володимир-
Волинський**

**Holy Right-Believing Knyaz'
Yaropolk, in Holy Baptism
Peter, of Volodymyr-
Volyns'kuu**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ
kutash@unicorne.org

**«Господи Боже мій, Ісусе Христе!
Прийми Молитву мою і дай мені ту
саму смерть, яку дав братам моїм,
Борису й Глібу, з чужих рук, щоб гріхи
мої змилися моєю кров'ю, щоб спасся
від суєти світу цього та від сітей
ворожих» (Молитва Св. Ярополка з
Життя його)**

На 5-го грудня за григоріянським календарем (це – 22-го листопада за юліянським) ми святкуємо пам'ять княжого Мученика Київської Русі, Св. Князя Ярополка, сина Великого Князя Київського, Ізяслава, внука Св. Ярослава Мудрого, і правнука Св. Володимира Великого. Можна його зарахувати до «Старстотерпців», тобто до того особливого сорту Православних Святих, які були жертвами політичних конфліктів та інтриг, і відмовлялися боронити себе, воліючи сприймати ці терпіння, як участь у

“O Lord my God, Jesus Christ! Accept my prayer and give me the same death as You gave my brothers, Borys and Hlib, from strange hands, that my sins might be washed by my blood, that I might be saved from the vanity of this world and hostile nets.” (St. Yaropolk's Prayer, from his Vita)

On December 5 on the Gregorian Calendar (which is November 22 on the Julian) we celebrate the memory of a Royal Martyr of Kyivan Rus', the Holy Knyaz' Yaropolk, son of Great-Knyaz' of Kyiv, Izyaslav, grandson of St. Yaroslav the Wise, and great-grandson of St. Volodymyr the Great. He may be considered a “Passion-bearer” (in Ukrainian “Strastoterpets”), one of the particular group of Orthodox Saints who were victims of political conflicts and intrigues, and refused to defend themselves, choosing to view their

Страстях Христових, радше ніж додавати до боротьби та кровопролиття, які так сильно спустошили їхню землю.

Ярополк народився близько половини одинадцятого століття Князю Ізяславу і Гертруді, доньці Польського Князя М'єшка II Ламберта. Св. Ярополк жив у дуже важкому часі в історії Київської Русі, коли її володарі постійно боролися і змагалися поміж собою за владу. Вчення і приклад Христа перетворювали суспільство дуже, а дуже повільно. Їх ефективність проявлялася головно в житті Монахів та Страстотерпців.

Підстава бачити Ярополка, як одного з цих останніх знаходимо в його Молитві, поданій в його *Житті*, яке поміщене (російською мовою) [ось тут](#). Він каже: «Господи Боже мій, Ісусе Христе! Прийми Молитву мою і дай мені ту саму смерть, яку дав братам моїм, Борису й Глібу, з чужих рук, щоб гріхи мої змилися моєю кров'ю, щоб спасся від суєти світу цього та від сітей ворожих».

Ярополка лояльність до свого батька Великого Князя Ізяслава Ярославича, з яким, як вірний син, він розділяв і долю і долю, вимагала того, що й він мусів брати участь у конфліктах і змаганнях свого часу, хоч це в основному й було в ділянці дипломатії. Ізяслав обнімав престол Київський три рази (1054-68, 1069-73 і 1077-78), а мусів двічі втікати з міста через наїзди князів суперників. Ярополк супроводив свого батька кожний раз і їхав з місією до німецького Короля Генрика IV, та навіть до Папи Григорія VII, щоб здобути для нього поміч відвоювати престол, який йому належався по правилу, як найстаршому синові Великого Князя Ярослава.

Яким був батько Ярополка? Лаврентіївський Літопис описує Ізяслава, як «мужа приємного вигляду і поважного зросту, не злобного темпераменту, але ненависника несправедливості і любителя правоти. У нього не було хитрості, бо був він людиною простою і не відплачував злом за зло». Можливо саме ці якості

sufferings as a participation in the Passion of Christ, rather than adding to the fighting and bloodshed that so ravaged their land.

Yaropolk was born around the middle of the eleventh century to Knyaz' Izyaslav and Gertrude, daughter of Polish Knyaz' Mieszko II Lambert. St. Yaropolk lived in a most difficult time in the history of Kyivan Rus', when its rulers were constantly struggling and competing with each other to obtain power. The teachings and example of Christ were transforming society very, very slowly. Their effectiveness was manifest primarily in the lives of the monks and the Passion-bearers.

Evidence for seeing Yaropolk as one of these is found in his prayer found in a *Vita*, [published here](#) (in Russian). He says: "O Lord my God, Jesus Christ! Accept my prayer and give me the same death as You gave my brothers, Borys and Hlib, from strange hands, that my sins might be washed by my blood, that I might be saved from the vanity of this world and hostile nets."

Yaropolk's loyalty to his father, Great-Knyaz' Izyaslav Yaroslavych, whose fortunes and misfortunes he shared as a dutiful son, required that he too participate in the conflicts and competitions of his day, albeit primarily in diplomacy. Izyaslav acceded to the throne of Kyiv three times (1054-68, 1069-73 and 1077-78), having to flee the city twice as a result of incursions by rival Knyazi. Yaropolk accompanied his father each time and went on missions to the German king, Henryk IV, and even Pope Gregory VII, to get him help in his efforts to secure the throne that was rightfully his, as Great-Knyaz' Yaroslav's eldest son.

What sort of man was Yaropolk's father? The Laurentian Chronicle describes Izyaslav as "a man fair of appearance and imposing in stature, not malicious in temper, but a hater of injustice and a lover of rectitude. In him there was no guile, for he was a simple man who did not render evil for evil". It may have been these

спонукали Ізяслава, коли вдруге обняв Київський престол, віддати особливу пошану Святим Страстотерпцям Борису й Глібу, його прадядькам, синам його діда Володимира Великого, яких повбивав їхній брат Святополк (якого народ прозвав «Окаянним»), а вони відмовлялися битися з ним. Великий Князь Ізяслав провів процесію синів Ярослава супроводжуючи саркофаги Страстотерпців до Храму Св. Василя, якого був побудував їхній дід, Св. Володимир, на честь свого Покровителя, Св. Василя Великого, у місті Вишгороді, де любила перебувати його бабуся, Св. Ольга, повище Києва по Ріці Дніпрі. Там Святих Братів урочисто прославив у хорі Святих Київський Митрополит Георгій – перших Святих канонізованих у Київській Русі після прийняття нею Християнства. Можливо, що таке вшанування їхнього Християнського свідчення і спонукало найстаршого сина Ізяслава, Ярополка, який по правилу мав би бути його намісником, створити свою Молитву. Як мудро Християнам, серед радощів та смутку земного життя, пам'ятати про смерть, яка колись таки прийде до них, і приготуватися до неї Молитвою!

Коли Ізяслав вже втретє обняв престол Київський він пообіцяв братові Всеволодові, що допоможе йому затримати престол Чернігівський від наїзду князя суперника, Олега Святославина, сказавши: «Я свою голову положу за тебе». Так і сталося. Кампанія вдалася, але Ізяслав постраждав у битві. Пізніше, коли Всеволод ступив на престол Київський, він дав престол Володимир-Волинський Ярополкові, який також брав участь у битві, яка взяла життя його батька.

Князь Ярополк проявив ласкаву гостинність трьом синам свого двоюрідного брата, Ростислава, які не мали свого князівства. Двоє з них, Рюрик і Василько, здається, віддячили його гостинності зрадою. На 22-го листопада/5-го грудня 1086 р. Ярополка смертельно пробив один з його дружинників, що називався Нерядець, який потім утік для захисту до Рюрика Ростиславича в Перемишль. За це народ уважав, що за вбивством стояли

qualities which prompted Izyaslav, upon his second accession to the Kyivan throne, to render special honour to the Holy Passion-Bearers, Borys and Hlib, his great-uncles, sons of his grandfather, Volodymyr the Great, who were murdered by their brother, Svyatopolk (popularly surnamed "the Accursed") while refusing to fight him. Great-Knyaz' Izyaslav led a procession of the sons of Yaroslav in accompanying the sarcophagi of the Passion-Bearers to the Church of St. Basil, built by their grandfather, St. Volodymyr, in honour of St. Basil the Great, his patron Saint, in the city of Vyshhorod, the favorite residence of his grandmother, St. Ol'ha, upstream from Kyiv along the Dnipro River. There, the Holy Brothers, Borys and Hlib, were formally canonized by Kyivan Metropolitan George – the first Saints to be canonized in Kyivan Rus' after its acceptance of Christianity. Perhaps it was this honour accorded to their Christian witness which led Izyaslav's eldest son, Yaropolk, who would normally be his rightful successor to the throne of Kyiv, to make his prayer. How wise for Christians, in the midst of the joys and sorrows of earthly life, to remember the death that is sure to come their way, and to prepare for it in prayer!

When Izyaslav was finally on the throne of Kyiv for the third time, he promised to come to the aid of his brother, Vsevolod, in retaining the throne of Chernihiv against incursions by a rival Knyaz' Oleh Svyatoslavych, saying: "I will lay down my head for you". And so it came to pass. The campaign was victorious, but Izyaslav died in the battle. Later, when Vsevolod acceded to the throne of Kyiv, he gave the throne of Volodymyr-Volyns'ky to Yaropolk, who had also participated in the battle which took his father's life.

Knyaz' Yaropolk extended gracious hospitality to the three sons of his cousin, Rostyslav, who had no realm of their own. Two of them, Ryuryk and Vasyl'ko, apparently repaid his hospitality with treachery. On November 22/December 5, 1086, Yaropolk was fatally stabbed by a member of his retinue named Neryadets',

Ростиславичі.

Ярополкова Молитва збулася. Він постраждав Страстотерпцем – і не безпосередньо з рук рідних, а «з чужих рук». Його тіло привезли до Києва, де відбувся урочистий Похорон, очолений Київським Митрополитом Іваном II «Добрим». Брат Ярополка, Великий Князь Всеволод, очолив сумуючих. Тіло молодого Князя благоговійно зложили в Храмі Св. Петра, якого він будував у Київському Монастирі Св. Димитрія, якого був побудував його батько, Ізяслав, на честь свого Покровителя.

Св. Ярополк мав особливу набожність до Св. Апостола Петра. Його бачимо в мініатюрі з руками піднятими до Апостола в Молитві, разом зі своєю дружиною, Іриною-Кунігундою. Мама його, Гертруда, вклонилася до ніг Петрові, якого так поважають, що він – наче гігант, в якого можна бачити тільки нижню частину тіла. Ця ілюстрація походить з Псалтиря, зробленого для Архієпископа Еґберта Трієрського (це – найстарше місто в Німеччині), якого принесла Княгиня Гертруда з собою до Києва, в який вона вложили й кодекс своїх власних Молитов, разом з деякими картинами, а це одна з них. У них вона називає Ярополка своїм «найулюбленишим сином».

Нехай Молитви Св. Ярополка і всіх Страстотерпців приспішать явне пришествя на цю землю вічного Царства Господнього, де більш не буде конфліктів та замагань, а натомість «мир Божий, що вищий від усякого розуму» (Филип'ян 4:7), і все, що з цим миром приходить. Амінь.

who then fled for safety to Ryuryk Rostyslavych in Peremyshl'. The Rostyslavychi were thus popularly considered to be behind the assassination.

Yaropolk's prayer was answered. He had died a Passion-bearer - and not directly at the hands of kinfolk but "from strange hands". His body was brought to Kyiv where a stately funeral took place, presided by Kyivan Metropolitan John II "the Good". Yaropolk's uncle, Great-Knyaz' Vsevolod, led the mourners. The body of the young Knyaz' was reverently placed in the Church of St. Peter which he was building in the Kyivan Monastery of St. Demetrius, built by his father, Izyaslav, in honour of his own patron Saint.

St. Yaropolk had a particular devotion to the Holy Apostle Peter. He is seen in this miniature with his hands raised towards the Apostle in prayer, together with his wife Irene-Kunigunde. His mother, Gertrude, has prostrated herself before Peter, who is held in such esteem that he appears as a giant figure, so that one may only see the lower part of his body. The illustration is from a Psalter, made for Archbishop Egbert of Trier (the oldest city in Germany), which Knyahynya Gertrude brought with her to Kyiv, in which she included a codex of her own prayers together with some illustrations of which this is one. In these she calls Yaropolk "my favorite son".

May the prayers of St. Yaropolk and all the Passion-bearers hasten the manifest arrival upon this earth of the eternal Kingdom of the Lord in which there will no longer be conflict and strife but instead the "peace which surpasses all understanding" (Philippians 4:7) and all that proceeds from such peace. Amen.